

El festival farà coincidir Rubén Blades i Juan Luis Guerra per primer cop en un escenari europeu, en una edició amb visites, també, de Jack White i Duran Duran

Ídols llatins al Cruïlla

Guillem Vidal
BARCELONA

Rubén Blades, Juan Luis Guerra, Duran Duran, Jack White, Residente, Hot Chip, Molotov, Rigoberta Bandini, Tanxugueiras, Zahara i Rozalén són alguns dels artistes que, entre el 6 i el 9 de juliol, actuaran al parc del Fòrum de Barcelona en una nova edició del Cruïlla. Jordi Herreruela, director del festival, però, més que amb noms va començar ahir la roda de premsa de presentació del Cruïlla 2022 fent valer la seva "responsabilitat" envers l'impacte mediambiental que genera el festival, amb un parlament en què no era difícil detectar uns quants dards en direcció al Primavera Sound, immers en un estira-i-arronsa amb l'Ajuntament per poder utilitzar el Fòrum durant dos caps de setmana seguits de manera sistemàtica a partir d'aquest any mateix. "El barri té una altíssima exposició d'esdeveniments i n'hem



Rubén Blades, durant el concert que va oferir l'any 2017 al Poble Espanyol ■ ALBERT SALAMÉ

de ser sensibles", va afirmar Herreruela des d'una taula compartida amb directius de l'ICEC i l'Ajuntament. "Ens toca ser responsables amb l'impacte que tenim en el veïnat i mirar de reduir-lo."

Confiant que la d'a-

quest estiu ja sigui una edició plenament normal ("ningú es qüestiona que la final de la Champions no ho sigui", va etzibar), Herreruela va parlar d'un Cruïlla per "ballar, tocar i compartir", amb presència de nombroses propostes ba-

llables i una ascendència força més llatinoamericana que no pas anglosaxona. El panameny Rubén Blades, que visitarà Barcelona amb l'orquestra de Roberto Delgado, hi oferirà el seu únic concert a Europa de presentació de

Salswing, i serà la primera vegada que coincidirà en un escenari del continent amb el dominicà Juan Luis Guerra i els seus 4.400, amb dos concerts d'almenys dues hores cadascun en una jornada, la de dissabte, amb espai,

també, per a Rozalén, Seeeed, Buhos, Queralt Lahoz, CimaFunk i The Tyets, entre d'altres.

Abans, però, el Cruïlla, que tornarà a desplegar-se en quatre dies com ja va fer el 2019, haurà tingut Jack White, Duran Duran, Rigoberta Bandini, Zahara, Hot Chip i Vintage Trouble (divendres), Residente, Molotov, Stay Home i la Balkan Paradise Orchestra (dijous), i una jornada inaugural monopolitzada per les músiques urbanes, dimecres, amb presència de Rels B, Trueno i Toteking.

El Cruïlla, que l'any passat es va poder celebrar, fent tests d'antígens a tots els assistents, gràcies a un polèmic estudi clínic autoritzat pel Departament de Salut de la Generalitat, té un pressupost de 6 milions d'euros (un 2,5% del total provinent d'administracions públiques) i espera rebre 15.000 persones diàries en les jornades de dimecres i dijous i 25.000 en les de divendres i dissabte. ■

Mirador

Alex Martín
Escribà



El dia que vaig conèixer na Lònia Guiu

Havia llegit algunes de les seves aventures literàries però no l'havia vista mai. Em va citar una tarda del 2010 a la localitat de Biniali, a Mallorca, per parlar-me d'un tal Lluís Arquer, un altre detectiu amb llicència professional del ram i de qui jo investigava algunes informacions confidencials.

Reconec que a partir d'aquell dia na Lònia Guiu i jo vam sintonitzar de seguida amb aquelles converses de mala nota intel·lectual. Vam parlar de la cultura de masses, dels gèneres, dels mites populars i d'aquella literatura –la policíaca– considerada d'evasió i titllada de segona fila pels intel·lectuals casposos. Em va confessar que era lectora de les aventures de Tarzán i del Coyote, però també de Patricia Highsmith,

Margaret Millar i Sara Paretski, entre d'altres. També em va explicar que s'havia fet investigadora sobretot pel perdiguer Arquer que un dia l'havia gairebé amenaçada amb divorciar-se si no llegia Dashiell Hammett. Aquest interès pel món detectivesc va fer que debutés a *Negra i consentida*, del col·lectiu Ofèlia Dracs, amb un relat enigmàtic ambientat en època franquista i la presència d'una ballarina de tango, o *tanguista*.

Un temps més tard, em va confessar que el seu ofici detectivesc havia començat gairebé com una *boutade* però que a poc a poc es va convertir en la primera detectiva catalana *hard-boiled* del gènere, mig marginada, mig rebel, mig progressista. Va ser així com la vaig poder llegir a altres



Maria Antònia Oliver va morir fa tot just una setmana ■ ORIOL DURAN

títols com *Estudi en lila* (1985) –tot un homenatge a Sherlock Holmes–, *Antípodes* (1988) i *El sòl que l'ànec* (1994). Anys des-

prés em vaig assabentar del seu gran èxit i que havia estat fins i tot traduïda a la mítica Serie Noire, de Gallimard, la col·lecció més

important de novel·la negra a Europa, amb permís de La Cua de Palla, d'en Manuel de Pedrolo.

Va ser d'aquesta manera com vaig poder conèixer una detectiva viatgera, expeditiva i sensible, addicta al suc de taronja i a col·leccionar pintallavis, tot un *ull crític* que ens va ensenyar l'evolució de la societat postfranquista a través de les injustícies socials, la denúncia del turisme al territori insular i la crítica dels abusos sobre la violència masculista.

Fa uns dies he rebut la desoladora i trista notícia del seu irreparable traspàs, però per ventura, estimats lectors, ens resten els seus textos per recordar-la i homenatjar-la. Bon viatge, Lònia Guiu; fins aviat, estimada Maria Antònia Oliver!